

Pitäjänmäki-seura ry

29.09.2026

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala

Lausunto: Pitäjänmäen osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma; hankenumero 6684_5

Pitäjänmäki-seura ry kiittää tilaisuudesta ottaa kantaa 18.8.2026 päivättyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Lausumme kunnioittaen seuraavaa:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ymmärrämme kaavoitusprosessin hyvin varhaisen vaiheen asiakirjana. Tästä huolimatta pidämme huolestuttavana suunnittelualueen rajausta, tavoitteiden asettelua sekä nykytilan kuvausta.

Hankkeen rajaus

Pitäjänmäki-seura pitää Pitäjänmäen suurimpana ongelmana sen aikaisempien suunnitelmien ja kaavojen pakottamaa alueen pirstaleisuutta. Tätä mielestämme voi olla omiaan pahentamaan osayleiskaavan rajaus niin, että sen ulkopuolelle jätetään puolet Pitäjänmäestä.

Pitäjänmäen kaupunginosasta jätetään kaavoittamatta pisimpään asutut, keskeiset osat rautatien ja Konalan välistä, mukaan lukien Marttila, Reimarla sekä koulukeskuksen ja kirkon alue. Tämä on erikoista senkin takia, että Konalantien ja Jännetien varren kerrostaloista suuri osa lähestyy teknisen käyttöikänsä loppua. Tähän lukeutuu myös mm. kaupungin omistama terveyskeskuksen rakennus.

Pitäjänmäentien ja Talin urheilupuiston välisten, viime vuosina rakennettujen sekä vielä rakennettavien asuinalueiden poisrajaaminen lienee virhe, jollei kaupunginosajakoa ole tarkoitus muuttaa.

Samalla syvempi selvitys hankkeeseen rajautuvien alueiden, joista osa sijaitsee Espoossa, kehityksestä edistäisi osayleiskaavan vaikuttavuutta.

Pitäjänmäen kaupunginosan alueella asuu runsaat 12 000 asukasta. Työpaikkoja Pitäjänmäen alue tarjoaa 29 517 hengelle (31.12.2022). Nyt jo voimassa tai suunnitteilla olevien kaupungin asemakaavaym. hankkeiden mukaan väkiluku kasvaa lähivuosina 9 000 hengellä. Tästä huolimatta kaupunki

tiettävästi ei ole edes aloittanut kunnallisten tai kaupallisten palvelujen tarjonnan vastaavaa suunnittelua.

Paikallisten näkemyksen mukaan Pitäjänmäki on nyt keski-suuren kaupungin kokoinen taajama, jonka palvelut rajoittuvat pieneksi käyvään suomenkieliseen kouluun ja kolmeen lähikauppaan sekä laina-ajalla elävään terveysasemaan. Ostokset ja apteekkiasiat hoidetaan muualla, liikenneolojen heikkenemisen vuoksi lisääntyvästi Espoon Leppävaarassa tai Vantaan Myyrmäessä. Pitäjänmäellä ei ole tapahtumatilaa eikä edes yhteistä aukiota, jossa asukkaat kohtaaisivat toisiaan. Väitämme, että kielteinen kehitys on ollut vuosikymmenten suunnittelun heikkouden seuraus. Kehitys voidaan nyt kääntää paremmaksi tai sitä voi pahentaa.

Kehotamme laajentamaan kaavoitushankkeen aluetta vastaamaan koko Pitäjänmäen kaupunginosan aluetta (mahdolliset raja-alueiden poikkeukset erikseen perustellen). Rohkenemme muistuttaa Alueidenkäyttölain tavoitesäännöksistä, joita nähdäksemme ei ole edes mahdollista täyttää ilman, että kaavassa otetaan huomioon kaikki samaa koulunkäyntialuetta, julkisten palvelujen käyttöaluetta, työssäkäyntialuetta ja niin edelleen muodostavat saman kaupunginosan korttelit.

Kaavahankkeen tausta ja tavoitteet

Valitettavasti emme onnistuneet osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella tunnistamaan suunnitelman tavoitetta. Dokumentin sivujen 4 – 6 sanallinen esittely on varsin yleisluontoinen ja itsestäänselvyksiä toistava. Asiakirjasta emme löytäneet mitään konkreettista lausumaa siitä, miten aluetta halutaan muuttaa tai kehittää.

Myös hankkeen taustan kuvaus jättää toivomisen varaa. Lukijalle jää epäselväksi, että Pitäjänmäentien, rautatien ja Vihdintien rajaama alue on jo varsin suurelta osin rakennettu asuinalueeksi viime vuosina. Samalle alueelle suunnitellaan lisäksi eri asemakaavahankkeilla aikaisemmin mainitut 9 000 henkilön asunnot.

Taustatietona olisi mielestämme välttämätöntä käsitellä alueen yritystilojen nykyistä 45 %:n käyttöastetta, sekä sisällyttää kaavan perusteisiin ennuste toimitilojen kysynnästä. Olisi välttämätöntä, että kaavoitus edistää eikä haittaa työpaikkojen kehitystä alueella.

Emme havainneet suunnitelmassa kevyen teollisuuden hallitsemasta Takkatien/Arinatien alueesta mitään konkreettista tavoitetta. Pitäjänmäki-seura pitää toivottavana, että alueen profiili säilyy helsinkiläisten tarvitsemien käsityö- ja korjausyritysten keskittymänä. Sellaisenaan alueella on käsittääksemme edellytykset tarjota työpaikkoja ja palveluja tulevaisuudessakin tekoälyn asiaan vaikuttamatta.

Kehotamme korjaamaan, kehittämään ja konkretisoimaan kaavahankkeen oletuksia ja tavoitteita.

Suunnittelutilanteesta

Katsomme, että osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivuilla 6 – 9 kuvattu suunnittelutilanne sisältää

osaselityksen usealle kaupunginosamme kehitystarpeelle. Pitäjänmäen aluetta on rakennettu jo vuosia ilman aluetta tosiasiallisesti vastaavaa kokonaissuunnitelmaa. Varsinkin asemakaavataso on pirstaleinen ja liian usein jopa vain yksittäistä tonttia koskeva. Osayleiskaava oikeasti rajattuna antaa käsityksemme mukaan tilaisuuden saattaa myös läntisen Helsingin alueidenkäyttöä Alueidenkäyttölain vaatimusten tasolle.

Seuramme osallistuu mielellään kaavahankkeen seuraaviin vaiheisiin.

Parhain terveisin,

Pitäjänmäki-seura ry:n puolesta

Peter Saramo
puheenjohtaja

Sirpa Aromaa
sihteeri

